

XXIII. évfolyam 1. szám, 2020

STATISZTIKAI JELENTÉSEK

ÖNTÖZÉSJELENTÉS

2019. év

NAIK Agrárgazdasági Kutatóintézet

Tájékoztató jelentés az öntözésről XXIII. évfolyam 1. szám, 2020

Megjelenik évente
2020. május

Felelős szerkesztő
Demeter Edit

Szerző
Demeter Edit
demeter.edit@aki.naik.hu

Kiadó
NAIK Agrárgazdasági Kutatóintézet
H-1093 Budapest, Zsil utca 3–5.
Telefon: (+36 1)217-1011
Fax: (+361)217-4469
<https://aki.naik.hu>
aki@aki.naik.hu
<https://asir.aki.gov.hu>

ISSN 1418 2130

Ezenkívül figyelmébe ajánljuk az Agrárstatisztikai
Osztály adatgyűjtéseinek összefoglalóit, amelyek az
alábbi linken érhetők el:

<https://www.aki.gov.hu/agrarstatisztikai-informacios-rendszer>

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:
Publikációs Csoport
publikacio@aki.naik.hu

Tartalomjegyzék

Módszertani információk	3
Az öntözés jelentősége a mezőgazdaságban.....	4
Vízjogi engedélyek összesítése régióként	5
Megöntözött terület és kiöntözött vízmennyiség ...	6
Az öntözővíz eredete és kiadagolásának módja	8
A vízjogi engedéllyel rendelkező gazdálkodók egyes terményeinek hozamadatai	10
Térképek.....	12
Táblázatok	13

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosí-
tása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektroni-
kus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven
működő adatbázis kezelő segítségével történő felhasználása csak a
kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Módszertani információk

A kiadvány az Öntözés című, 2336-os nyilvántartási számú Országos Statisztikai Adatfelvételi Program (OSAP) keretében végzett adatgyűjtés alapján készült. Az adatgyűjtés a statisztikai törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendelet előírásai szerint történik.

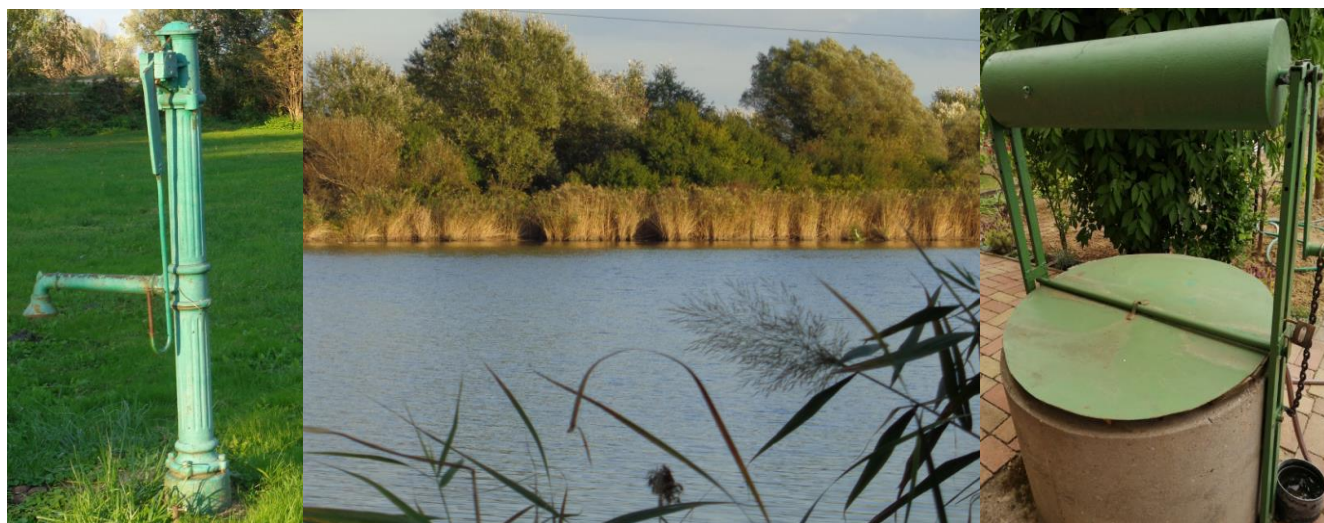
Az adatszolgáltatás a vízjogi engedéllyel rendelkező gazdálkodó szervezetek és egyéni gazdálkodók számára kötelező. Az adatgyűjtés teljes körű, azonban a vízjogi engedéllyel rendelkezők állománya a 2015 évi adatbázison alapul.

Az adatszolgáltatásra kijelölt 1849 vízjogi engedéllyel rendelkező gazdálkodó szervezet és egyéni gazdálkodó 65,1 százaléka teljesítette az adatszolgáltatást. A megyei részletezettség módot ad az egyes régiók öntözési adatainak összehasonlítására.

A kiadvány táblázataiban a három ponttal jelölt

mezők a statisztikai törvény értelmében védett adatokat jelölnek. A kiadvány célja, hogy átfogó képet adjon a magyarországi öntözési mezőgazdasági gazdálkodásról. A halastavi adatok a jelentésben a teljes üzemeltető területnek közel 17 százalékát képviselik.

Az Országos Vízügyi Főigazgatóság (OVF) adatgyűjtésének (OSAP 1373) 2019-es eredményeivel összevetve a 2336-os adatgyűjtést a következő lefedettségű mutatókat kaptuk. A beküldött vízjogi engedélyben (halastavak adataival együtt) szereplő terület a 70 százaléka, a megöntözött terület (halastavak nélkül) 67,8 százaléka és a kiöntött vízmennyiség (halastavak nélkül) 62,8 százaléka az OVF 2019-es eredményeinek. A lefedettség vizsgálat során az OVF adatokkal összevetve, a halastavak területének 16,7 százalékát, míg a tavakba feltöltött vízmennyiség 23 százalékát tartalmazza a 2019-es adatok.

Forrás: Szerző

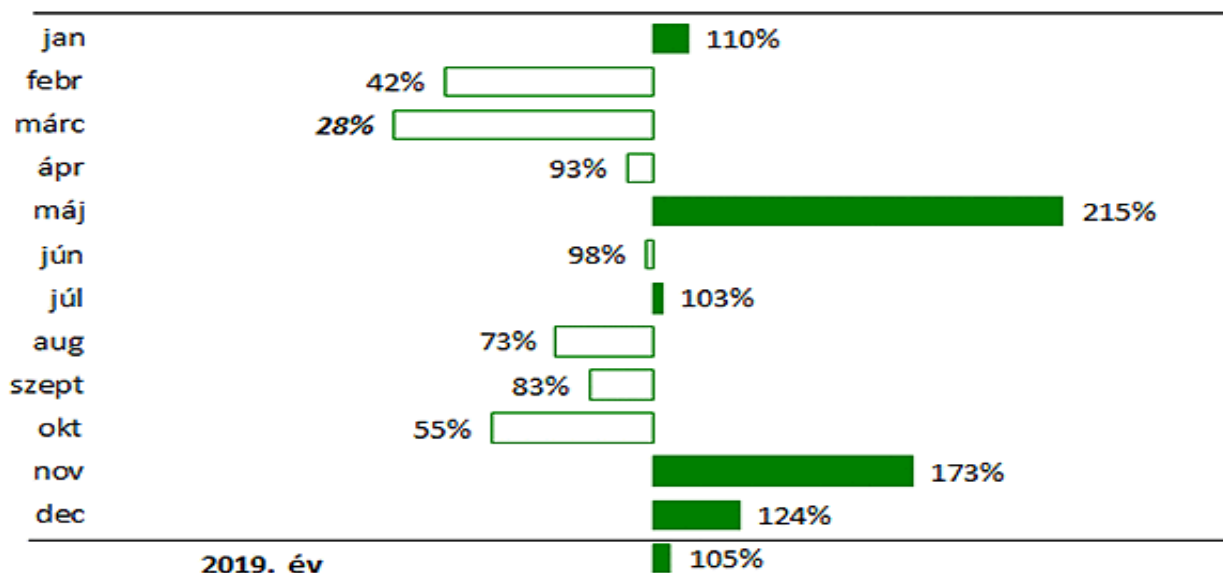
Az öntözés jelentősége a mezőgazdaságban

Az időjárás 2019-ben is nagymértékben befolyásolta a mezőgazdaságban a növénytermelési ágazat növénykultúráinak hozamait. Az Országos Meteorológiai Szolgálat (OMSZ) jelentése szerint az országos középhőmérséklet 2019-ben mintegy 1,87 °C-kal múlta felül az 1981-2010-es sokévi átlagot, és 12,19 °C-os középhőmérsékleti értékkel rekordmeleg volt az ellenőrzött, homogenizált és interpolált 1901-től kezdődő éghajlati idősorban. Volt, ahol 13 °C fölé emelkedett az évi középhőmérséklet. A magasabban fekvő északi hegyvidéki területeken adódtak 9 °C-nál alacsonyabb évi átlagok is (Mátra és Bükk).

A nyár folyamán komoly hőségperiódusok voltak 2019-ben, így hőségnapból ($T_{\max} \geq 30\text{ °C}$) országos átlagnál (24 nap) többet, 40 napot mértek. Az Alföld déli részén nagy területen 50 napnál is több, míg Fülöpházán összesen 62 hőségnapot jegyeztek fel. A 2019-es nyár legmagasabb hőmérsékletét (38,0 fokot) augusztus 12-én Derekegyházán mérték.

A tavalyi évben aszályos időszakokban és heves záporokban egyaránt volt része Magyarországnak. Az országos évi csapadék mennyisége 2019-ben 631 mm volt, amely sem térben, sem időben nem túl egyenletes eloszlásban érkezett. A 2019-es évben négy hónap volt csapadékosabb, januárban az átlagos mennyiségtől 10 százalékkal, májusban 115 százalékkal, novemberben 73 százalékkal, míg decemberben 24 százalékkal több csapadék hullott (1. ábra). Legszárazabbnak 2019-ben a február, március és október hónapok bizonyultak, ugyanis több, mint 50 százalékkal maradt el a havi csapadékösszeg a sokéves átlagtól, amely a növénytermesztésre negatív hatást gyakorolt, mivel ez a vetések időszaka volt. Terpesen június 23-án 24 óra alatt özönvízszerűen, összesen 154,9 mm csapadék hullott, amely egy teljes hónapnak megfelelő csapadékmennyiségnek felel meg. A legmagasabb csapadékösszeg 946 mm (Bakonybélen), a legalacsonyabb csapadékmennyiség 381,7 mm (Orosházán) volt 2019-ben.

1. ábra: **Havi csapadékösszegek 2019-ben az 1981–2010-es normál százalékában (homogenizált, interpolált adatok alapján)**

Sok jel utal arra, hogy növekszik majd a forró és aszályos időszakok száma a jövőben. Így a legújabb kutatások szerint a hőhullámok növekedésével párhuzamosan egyre inkább kifizetődővé válik a termelőknek az öntözés. Öntözés nélkül Magyarországon nem képzelhető el fenntartható kertészeti gazdálkodás.

A Kormány öntözésfejlesztési intézkedéseket tett 2019-ben. Meghosszabbították az öntözési időt 2019-ben március 1-től október 31-ig, bevezették a rendkívüli öntözési célú vízhasználatot és az öntözési engedélyhez kapcsolódó eddigi eljárásokat könnyítették (5 év helyett

20 év, öntözési szolgálat, stb.). A rendkívüli öntözési vízhasználat csak tartósan vízhiányos időszakban a termelők bejelentése alapján, közvetlenül felszíni vízből, legfeljebb egy hónapig (maximum 120 mm/hektár vízmennyiséggel) és 100 hektár alatti területen történhet. Mivel a jövőben egyre intenzívebb melegezés, valamint csapadék szempontjából szélsőséges időszakok várhatók az Országgyűlés 2019 decemberében elfogadta az Agrárminisztérium öntözési gazdálkodásáról szóló törvényjavaslatát, amely 2020. január 1-jével lépett hatályba.

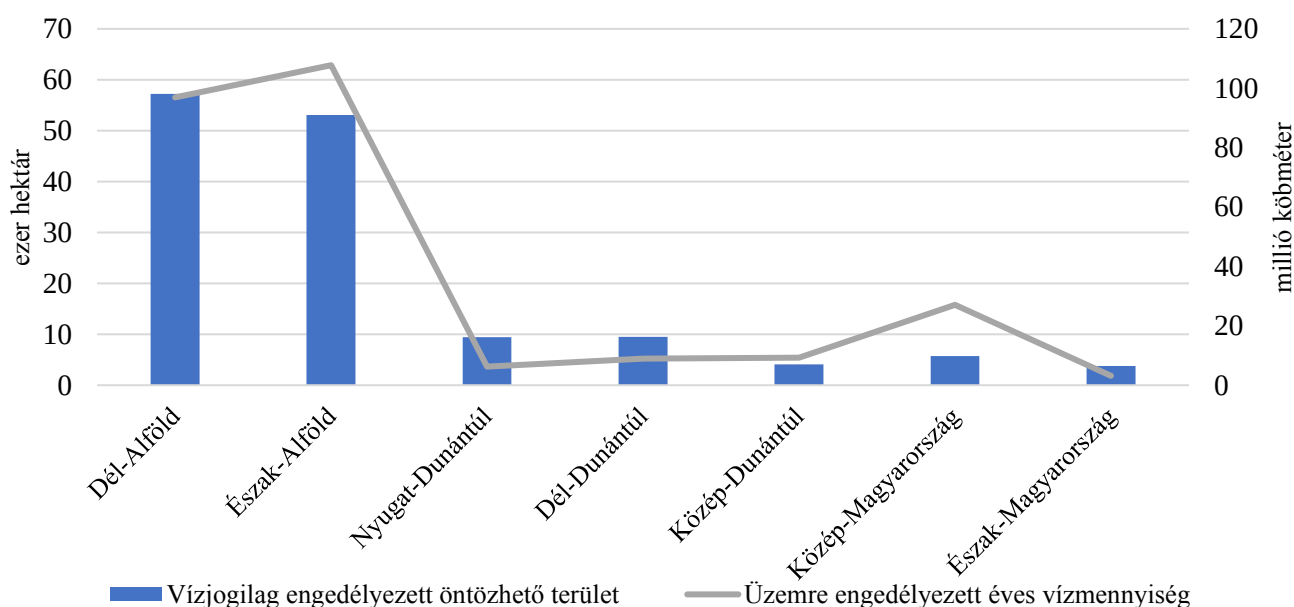
Vízjogi engedélyek összesítése régióinként

A vízjogilag engedélyezett öntözhető területeket és az üzemre engedélyezett éves vízmennyiséget mutatja be régióinként a 2. ábra. A beérkezett adatok szerint a vízjogilag engedélyezett öntözhető területek (142 807 ha) négyötöde az Alföldön található. Jász-Nagykun-Szolnok (29 177 ha) és Békés megyében (29 112 ha) a vízjogilag engedélyezett öntözhető terület önmagában is kis mértékben (-10 százalékkal) maradt el az Alföldön kívüli 5 régió teljes legalísan öntözhető területétől (32 512 ha). Az Alföldön megyénként átlagosan 18 382 hektár vízjogilag engedélyezett terület volt, és csupán Szabolcs-Szatmár-Bereg megye 6 171 hektárja

maradt el erősen az átlagtól. Az öntözésnél a legkisebb szerep továbbra is Nógrád megyének jutott, a 100 hektárt is alig haladta meg a vízjogilag engedélyezett öntözhető terület (106,5 ha) nagysága.

A beérkezett adatok alapján az üzemre engedélyezett éves vízmennyiség 259 millió m³ volt Magyarországon a 2019-es évben, ennek közel négyötöde szintén az Alföldre esett. Az Alföldön az üzemre engedélyezett éves vízmennyiség megyei átlaga 34 millió m³, azzal együtt, hogy Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében ez az érték az országos megyei átlagos vízmennyiséget sem érte el (1. táblázat).

2. ábra: Vízjogi engedélyek összesítése régióinként*, 2019

Forrás: NAIK AKI Agrárstatistikai Osztály

*A halastavak adatait is tartalmazza.

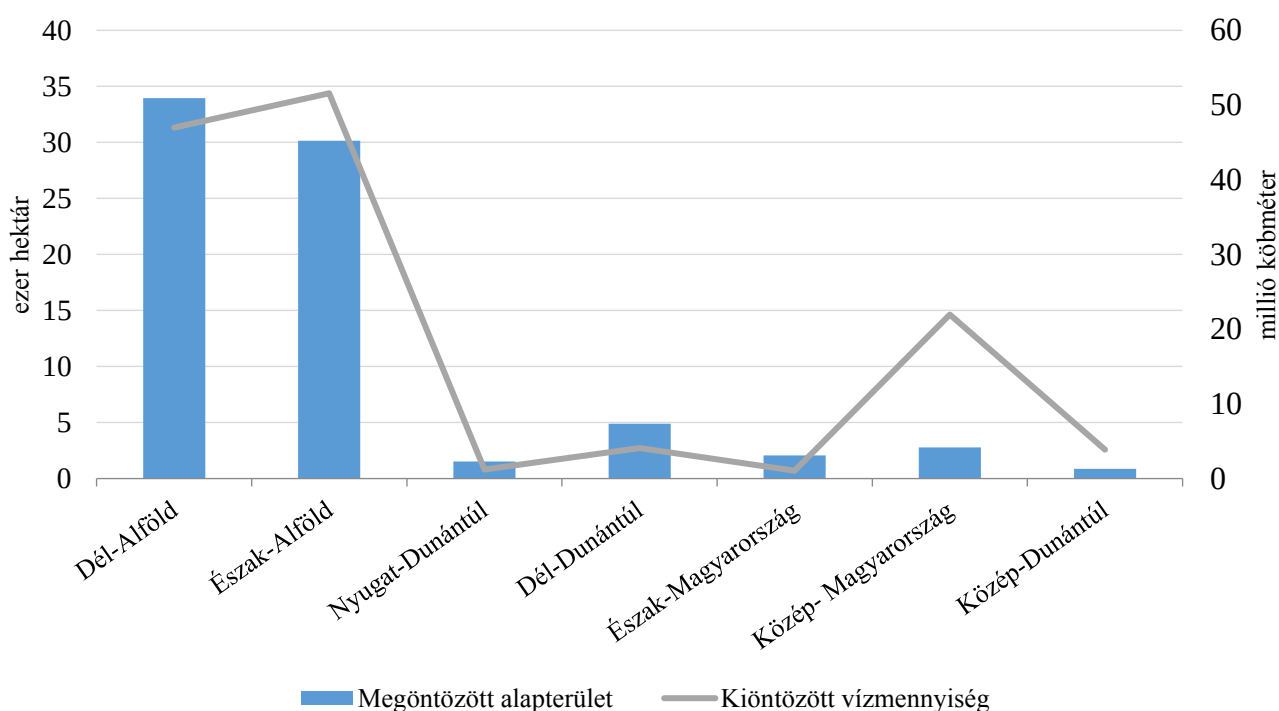
Megöntözött terület és kiöntözött vízmennyiség

Országos szinten az üzemre engedélyezett éves vízmennyiség megyénként átlagosan 13 millió m³, de négy megyében az 1 millió m³-t sem érte el, ezek: Nógrád megye (114 ezer m³), Heves megye (566 ezer m³), Zala megye (805 ezer m³) és Vas megye (735 ezer m³).

A kiöntözött vízmennyiség halmozott érték, vagyis az öntözési idény kezdetétől a végéig öntözésre felhasznált vízmennyiséget jelenti. A vizsgált évben a

beérkezett adatok alapján 76 264 hektáron 131 millió m³ vizet öntöztek ki a gazdálkodók. A megöntözött terület 84,1 százaléka az Alföldön található (2018-hoz képest 1,4 százalékpontos emelkedés), ahová a kiöntözött vízmennyiség több mint háromnegyede jutott (3. és 4. ábra). A további öt régióban 873 – 4 903 hektárnyi területen folyt öntözési tevékenység, átlagosan 6,4 millió m³ vizet felhasználva.

3. ábra: **Megöntözött terület és kiöntözött vízmennyiség régiónként*, 2019**

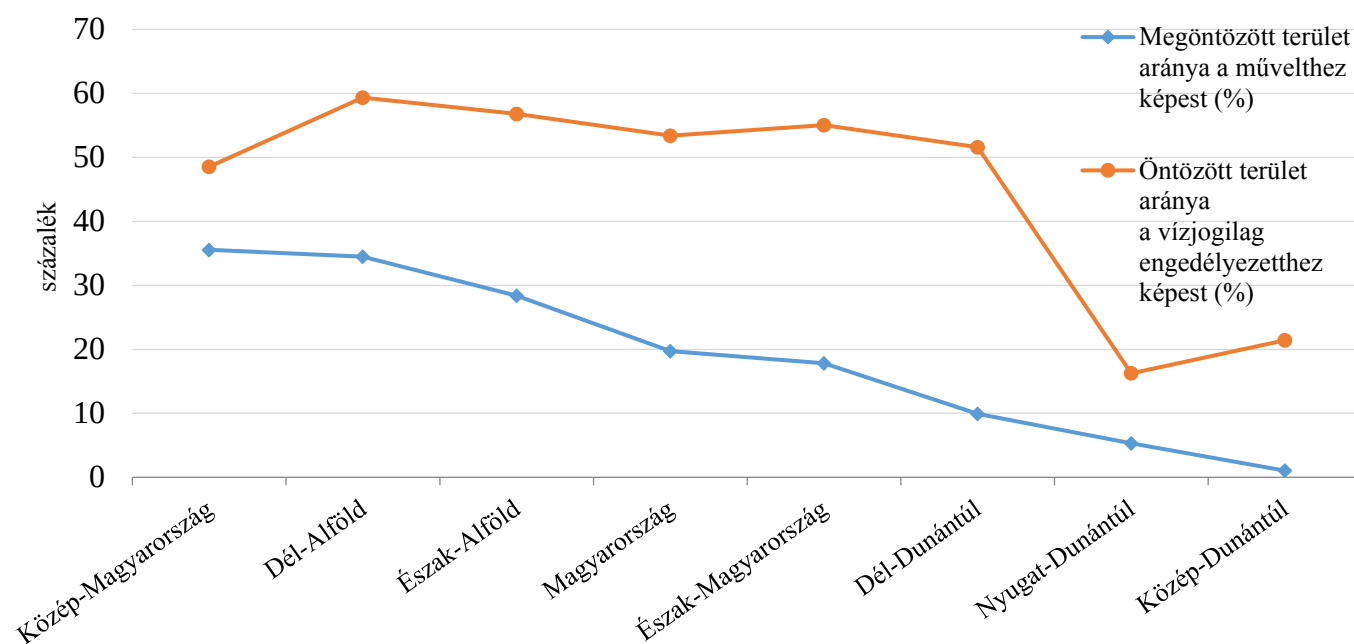
Forrás: NAIK AKI Agrárstatistikai Osztály

*A halastavak adatait is tartalmazza.

Az adatgyűjtés alapján a Dél-Alföldön és Közép-Magyarországon a termelők által művelésbe vont területek több mint harmadát öntözték a gazdálkodók, míg Közép-Dunántúlon a megművelt területek kevesebb mint két százalékán használták ki ezt a lehetőséget (4. ábra). Míg az országos átlag 19,7 százalék volt, Dél-

Alföldön a vízjogi engedélyben szereplő terület közel 60 százalékán öntöztek 2019-ben. További 3 régióban az engedélyezett terület több mint a felén, míg a legalacsonyabb mértékben Nyugat-Dunántúlon (16 százalék) éltek a termelők az öntözés lehetőségével.

4. ábra: **A megöntözött terület aránya az adatot szolgáltató termelők által művelésbe vont területhez és vízjogi engedélyükhöz viszonyítva régióként, 2019***

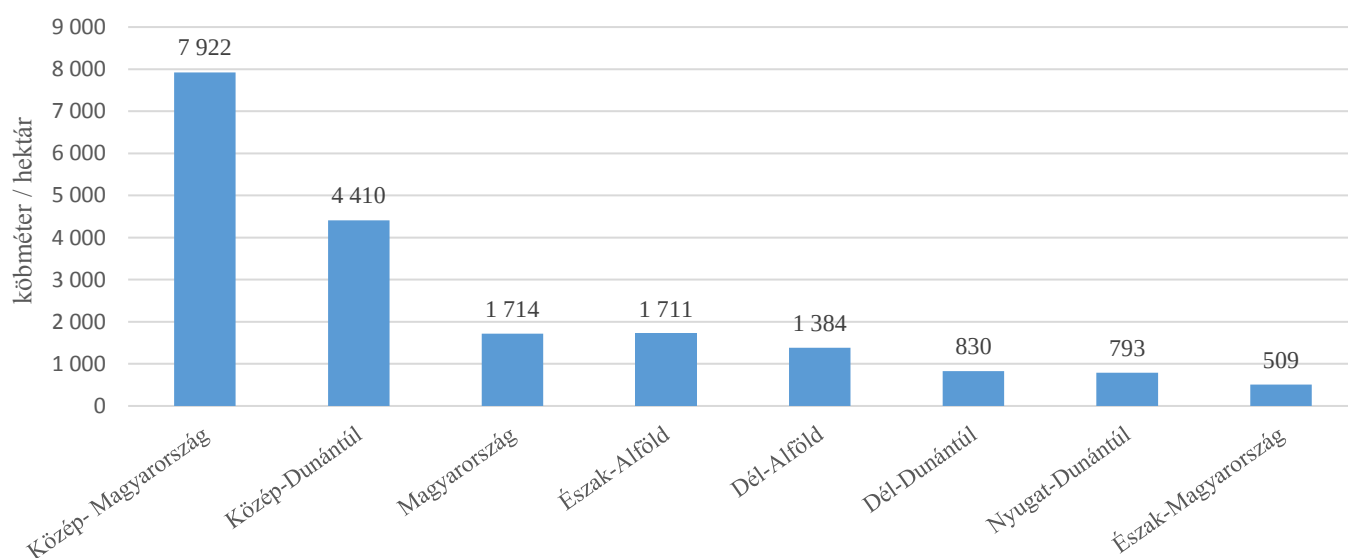
Forrás: NAIK AKI Agrárstatistikai Osztály

*A halastavak adatait is tartalmazza

Az adatszolgáltatók jelentései alapján Magyarországon hektáronként átlagosan $1\,714\text{ m}^3$ vizet használtak a gazdálkodók 2019-ben, amennyiben öntözték a területet (5. ábra). Nagy volt a szórás régióként: Közép-Magyarországon egy hektáron átlagosan $7\,922\text{ m}^3$ vizet öntözték, ami az országos átlag több mint négyszerese, ezzel szemben Észak-Magyarországon kevesebb vizet

használtak fel hektáronként, mint az országos átlag harmada. 2018-hoz képest változott a régiók sorrendje, Észak-Alföld az országos átlaghoz közelebb, de attól elmaradó (-3 m^3) értéket vett fel. A Nyugat-Dunántúli régió az 1 hektárra kijuttatott vízmennyiség tekintetében a Dél-Dunántúl mögé került 2019-ben.

5. ábra: **Az 1 hektárra jutó vízmennyiség régióként, 2019***

Forrás: NAIK AKI Agrárstatistikai Osztály

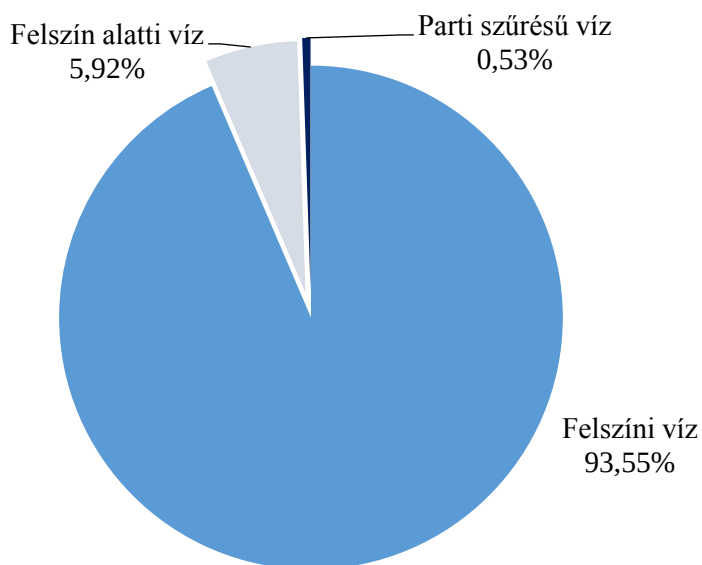
*A halastavak adatait is tartalmazza

Az öntözővíz eredete és kiadagolásának módja

Az öntözött terület több, mint kilenctizedét 2019-ben felszíni vízzel öntözték a gazdálkodók, és csupán 5,9 százalékát (1,6 százalékpont csökkenés 2018-hoz képest) felszín alattival (6. ábra). Az öntözővíz eredete

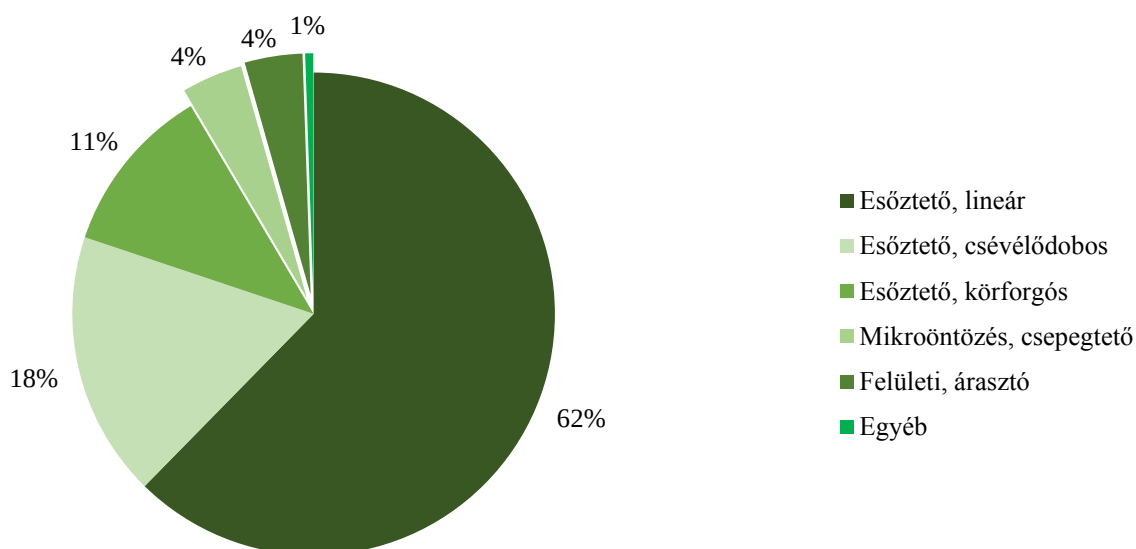
szerint mindössze 403 hektáron használtak parti szűrészű vizet (2018-hoz képest duplájára nőtt) amelynek a 93 százalékát az Alföldön öntözték ki (3. táblázat).

6. ábra: Az öntözővíz eredete, 2019*

Forrás: NAIK AKI Agrárstatistikai Osztály
*A halastavak adatait is tartalmazza

7. ábra: A megöntözött alapterület az öntözővíz kiadagolásának módja szerint, 2019

Forrás: NAIK AKI Agrárstatistikai Osztály

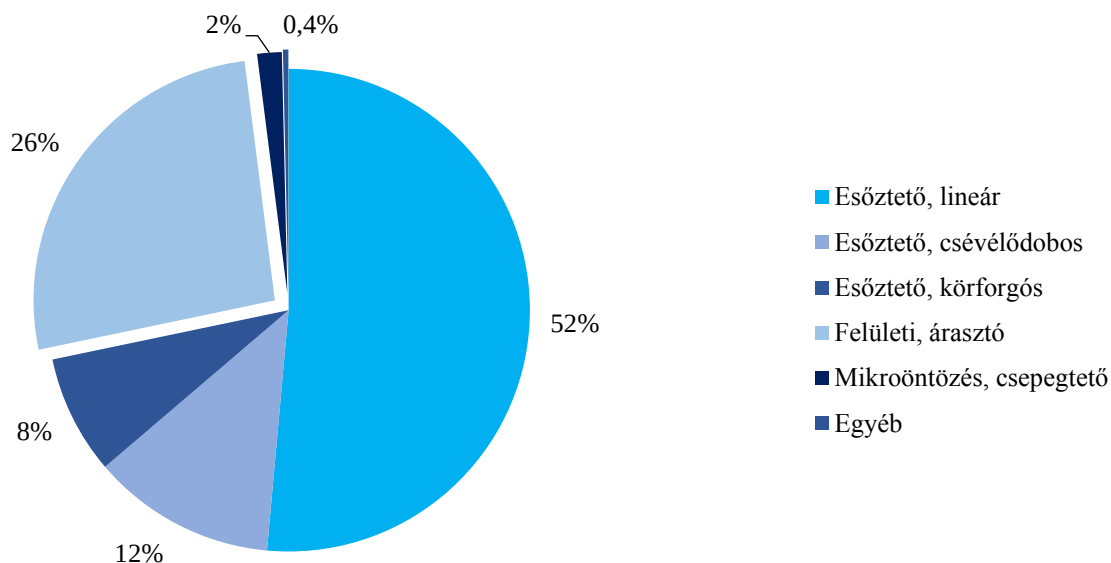

A kiadagolás módját a kérdőíven szereplő növényeknél kérdeztük meg, így az összesen sorokba beletartozó, de külön fel nem tüntetett növények öntözési módjáról és a halastavakról nincs információnk. A beérkezett adatok alapján esőztető öntözőberendezéssel biztosították a vizet a megöntözött területek több, mint kilenczizedén 2019-ben (7. ábra). Ezen belül a legelterjedtebb kiadagolási mód hazánkban a lineár

öntözőberendezés (62 százalék). Csévélődobos öntözőberendezést a megöntözött területek 18 százalékán, körforgást pedig 11 százalékán használtak a termelők.

Az egyéb kategóriába a mikroszórófejes, a barázdás, a sávós, a zárt vezetékes és a felszín alatti kiadagolási módok tartoznak, amelyeket az öntözött területek 0,5 százalékán használtak 2019-ben.

8. ábra: A kiöntözött vízmennyiség megoszlása az öntözővíz kiadagolásának módja szerint, 2019

Forrás: NAIK AKI Agrárstatistikai Osztály

A kiöntözött vízmennyiség több mint kétharmadát esőztető öntözőberendezéssel juttatták ki: a teljes vízmennyiség 52 százalékát lineár öntözőberendezéssel, 12 százalékát csévélődobossal, 8 százalékát körforgóssal (8. ábra). A jellemzően rizsföldeken használt árasztó öntözés az összes kiöntözött vízmennyiség 26

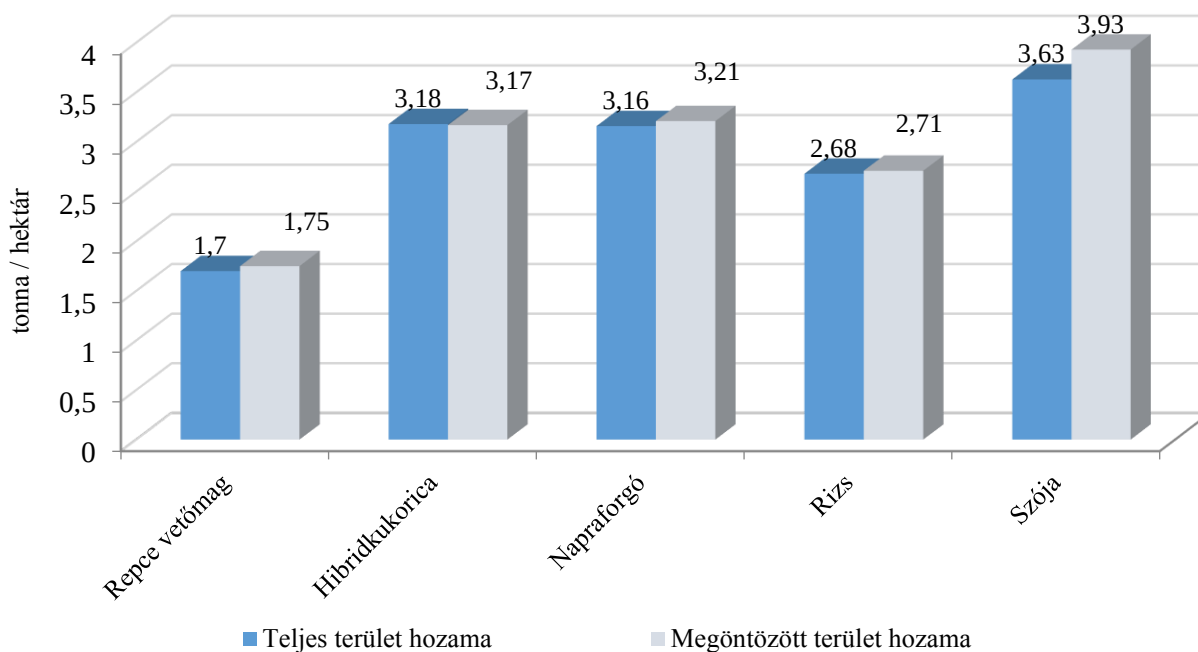
százalékát adta. Az egyéb kategóriába a mikroszórófejes, a barázdás, a sávós, a zárt vezetékes és a felszín alatti kiadagolási módok tartoznak, amelyekkel a kiöntözött vízmennyiség 0,4 százalékát juttatták ki a földekre a termelők.

A vízjogi engedéllyel rendelkező gazdálkodók egyes terményeinek hozamadatai

A hozam adatokat a vízjogi engedéllyel rendelkező gazdálkodók szolgáltatták, függetlenül attól, hogy öntöztek-e a tárgyévben vagy sem (9., 10. és 11. ábra). Az adatbázis nem tartalmazza a vízjogi engedéllyel nem rendelkező gazdálkodók hozamadatait, ebből is adódhat az országos átlagoktól való eltérés. A termelés színvonala diverzifikált, aminek a feltárására a kérdőív nem

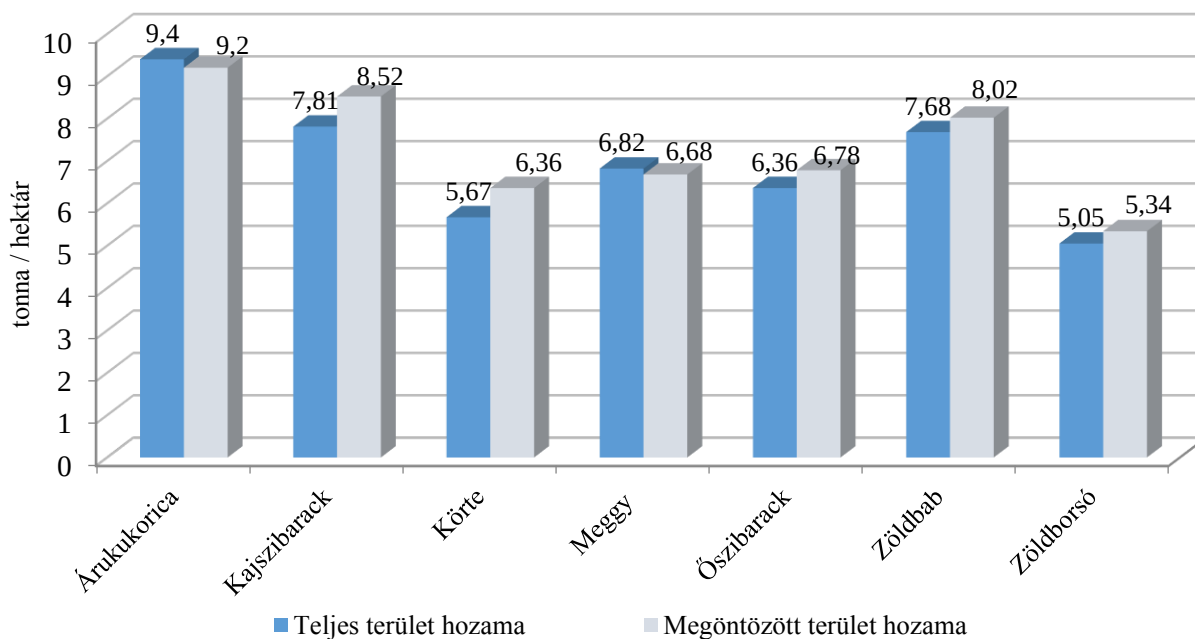
tért ki, ezért ennek hatásai nem térképezhetők fel. A hozam adatokat jelentősen befolyásolják az adott év időjárási körülményei, a területi adottságok eltérései és a termesztéstechnológia különbségei is. Emiatt előfordul, hogy a nem öntözött területek hozamai meghaladják az öntözött területek hozamait.

9. ábra: **A teljes terület és a megöntözött terület hozama a vízjogi engedéllyel rendelkező mezőgazdasági termelők és vállalkozások adatai alapján, 2019**

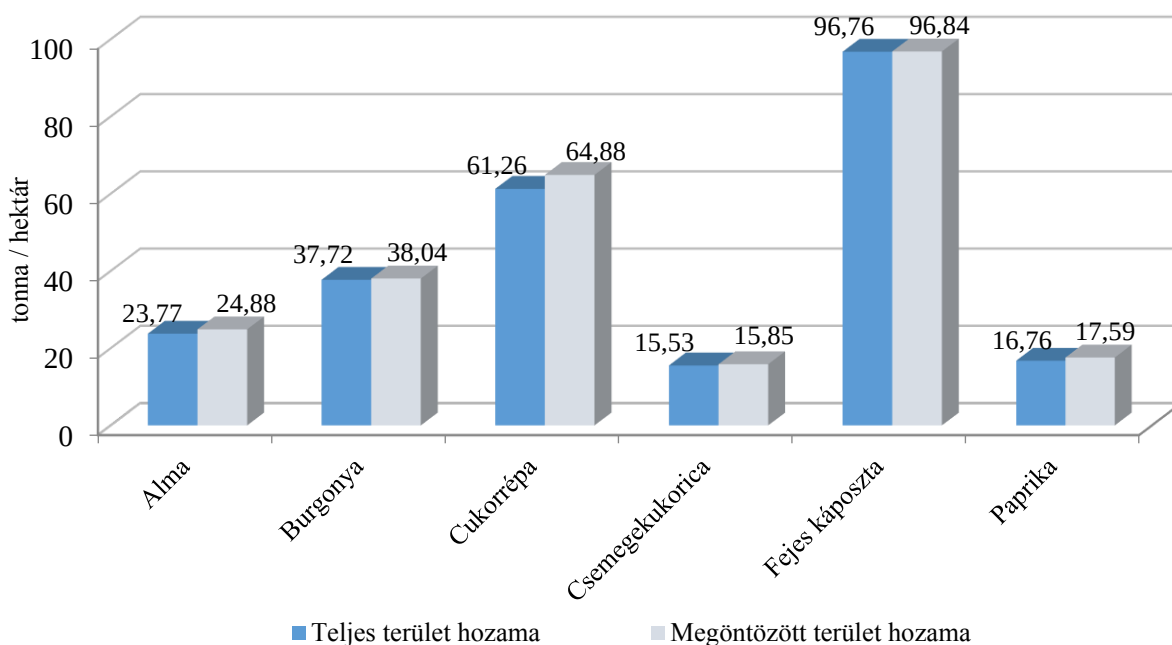
Forrás: NAIK AKI Agrárstatisztikai Osztály

10. ábra: A teljes terület és a megöntözött terület hozama a vízjogi engedéllyel rendelkező mezőgazdasági termelők és vállalkozások adatai alapján, 2019

Forrás: NAIK AKI Agrárstatistikai Osztály

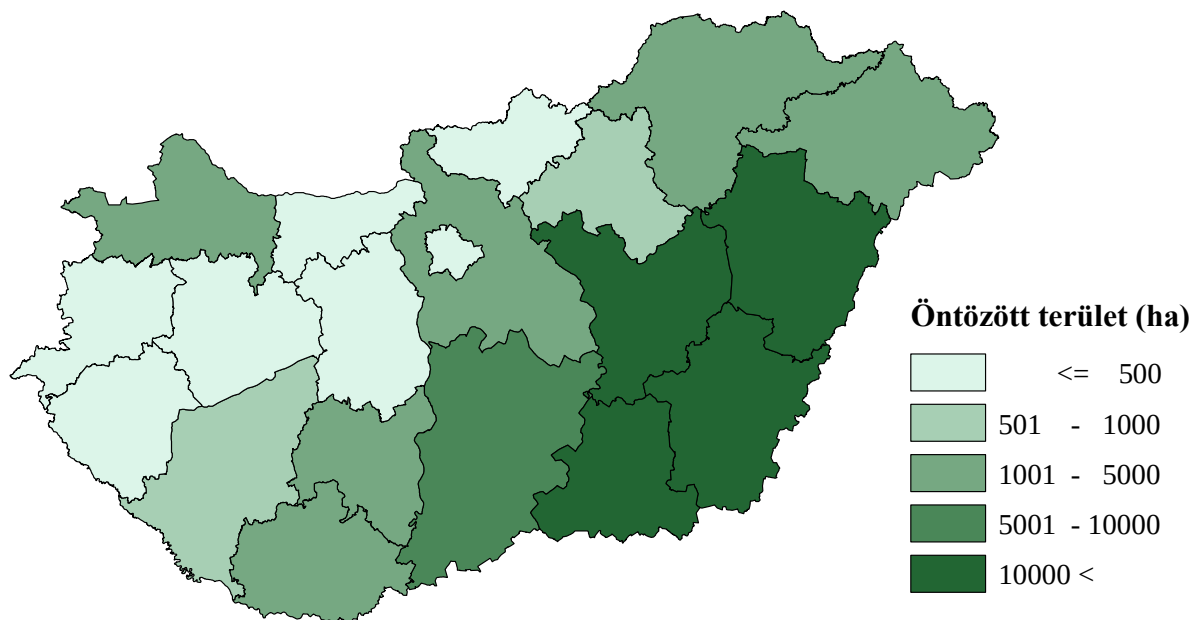
11. ábra: A teljes terület és a megöntözött terület hozama a vízjogi engedéllyel rendelkező mezőgazdasági termelők és vállalkozások adatai alapján, 2019

Forrás: NAIK AKI Agrárstatistikai Osztály

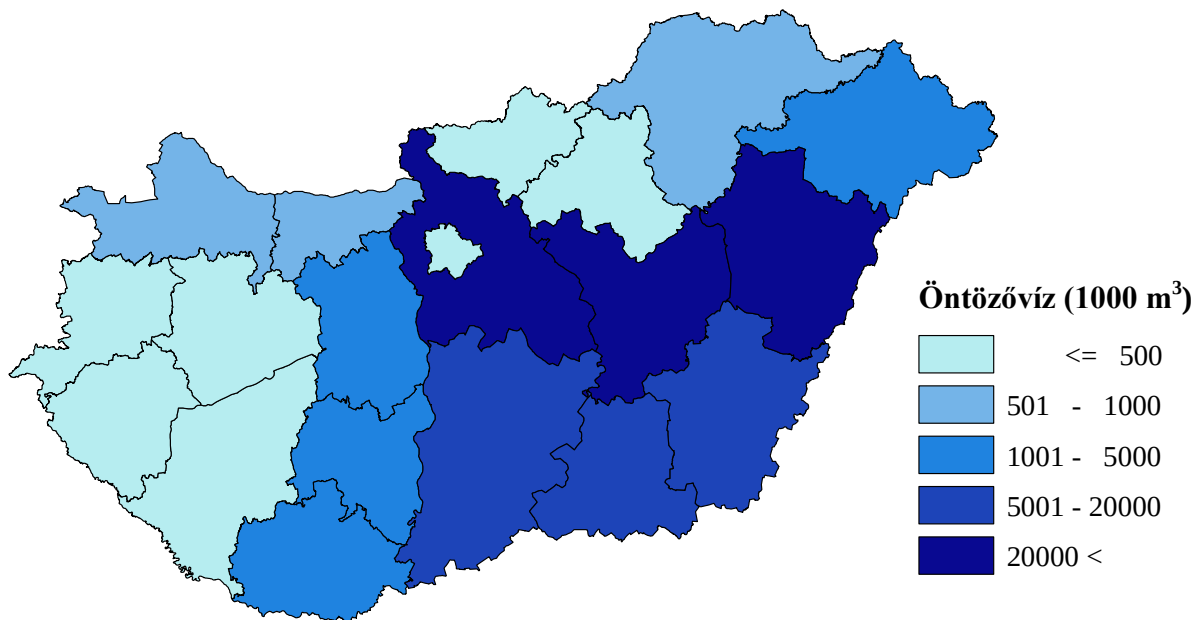
Térképek

12. ábra: **Megöntözött terület nagysága megyei bontásban 2019-ben, hektár**

Forrás: NAIK AKI Agrárstatistikai Osztály

13. ábra: **Kiöntözött víz mennyisége megyei bontásban 2019-ben, 1000 m³**

Forrás: NAIK AKI Agrárstatistikai Osztály

Táblázatok

1. táblázat: **Vízjogilag engedélyezett öntözhető terület és éves vízmennyiség*, 2019**

Területi egység	Vízjogilag engedélyezett öntözhető terület, ha	Üzemre engedélyezett éves víz- mennyiség, 1000 m ³
Budapest	2 612,07	2 890,22
Pest megye	3 094,06	24 141,55
Közép-Magyarország	5 706,13	27 031,77
Fejér megye	1 903,80	5 956,95
Komárom-Esztergom megye	1 213,40	2 145,18
Veszprém megye	962,40	1 129,99
Közép-Dunántúl	4 079,60	9 232,12
Győr-Moson-Sopron megye	8 145,59	4 766,42
Vas megye	974,55	734,85
Zala megye	338,65	804,61
Nyugat-Dunántúl	9 458,79	6 305,88
Baranya megye	2 724,93	4 011,45
Somogy megye	3 950,39	2 226,86
Tolna megye	2 824,06	2 764,75
Dél-Dunántúl	9 499,38	9 003,06
Borsod-Abaúj-Zemplén megye	2 763,09	2 479,93
Heves megye	898,42	566,83
Nógrád megye	106,47	114,18
Észak-Magyarország	3 767,98	3 160,94
Hajdú-Bihar megye	17 738,34	43 068,13
Jász-Nagykun-Szolnok megye	29 177,37	52 059,26
Szabolcs-Szatmár-Bereg megye	6 171,41	12 633,53
Észak-Alföld	53 087,12	107 760,92
Bács-Kiskun megye	12 400,73	25 870,15
Békés megye	29 111,67	48 582,30
Csongrád megye	15 695,15	22 428,20
Dél-Alföld	57 207,55	96 880,65
Magyarország	142 806,55	259 375,34

Forrás: NAIK AKI Agrárstatisztikai Osztály

*A halastavak adatait is tartalmazza.

2. táblázat: **Megöntözött terület és kiöntözött vízmennyiség*, 2019**

Területi egység	A vízjogi engedéllyel rendelkező termelők által művelésbe vont terület, ha	Megöntözött alapterület, ha	Kiöntözött vízmennyiség, 1000 m ³
Budapest	1 139,31	368,36	472,55
Pest megye	6 652,62	2 402,74	21 481,47
Közép-Magyarország	7 791,93	2 771,10	21 954,02
Fejér megye	13 654,94	294,45	2 656,95
Komárom-Esztergom megye	576,00	432,90	974,38
Veszprém megye	70 072,53	146,01	220,23
Közép-Dunántúl	84 303,47	873,36	3 851,56
Győr-Moson-Sopron megye	24 930,86	1 195,26	585,52
Vas megye	2 621,78	164,46	294,47
Zala megye	1 313,10	177,14	339,06
Nyugat-Dunántúl	28 865,74	1 536,86	1 219,05
Baranya megye	11 554,60	2 479,80	2 557,86
Somogy megye	2 828,26	558,53	407,51
Tolna megye	35 098,93	1 864,36	1 106,10
Dél-Dunántúl	49 481,79	4 902,69	4 071,47
Borsod-Abaúj-Zemplén megye	9 963,73	1 253,66	595,80
Heves megye	1 454,35	789,03	427,12
Nógrád megye	209,08	30,77	33,43
Észak-Magyarország	11 627,16	2 073,46	1 056,35
Hajdú-Bihar megye	42 435,60	10 860,07	26 295,12
Jász-Nagykun-Szolnok megye	51 921,90	15 721,64	21 694,61
Szabolcs-Szatmár-Bereg megye	11 961,97	3 569,02	3 588,75
Észak-Alföld	106 319,47	30 150,73	51 578,48
Bács-Kiskun megye	17 581,66	6 998,67	18 732,19
Békés megye	47 879,31	16 774,02	19 009,87
Csongrád megye	33 017,03	10 182,63	9 243,05
Dél-Alföld	98 478,00	33 955,32	46 985,11
Magyarország	386 867,56	76 263,52	130 716,04

Forrás: NAIK AKI Agrárstatisztikai Osztály

*A halastavak adatait is tartalmazza.

3. táblázat: Az öntözővíz eredete megyei bontásban és régióként*, 2019

Területi egység	Öntözővíz eredete, ha		
	Felszíni víz	Felszín alatti víz	Parti szűrésű víz
Budapest	267,56	100,80	0,00
Pest megye	2 240,25	158,45	4,04
Közép-Magyarország	2 507,81	259,25	4,04
Fejér megye	260,64	33,81	0,00
Komárom-Esztergom megye	432,30	0,60	0,00
Veszprém megye	61,46	84,55	0,00
Közép-Dunántúl	754,40	118,96	0,00
Győr-Moson-Sopron megye	1 151,83	43,43	0,00
Vas megye	117,46	23,00	24,00
Zala megye	85,15	91,99	0,00
Nyugat-Dunántúl	1 354,44	158,42	24,00
Baranya megye	2 470,30	9,50	0,00
Somogy megye	450,12	108,41	0,00
Tolna megye	1 820,98	43,38	0,00
Dél-Dunántúl	4 741,40	161,29	0,00
Borsod-Abaúj-Zemplén megye	1 200,66	53,00	0,00
Heves megye	408,11	380,92	0,00
Nógrád megye	26,97	3,80	0,00
Észak-Magyarország	1 635,74	437,72	0,00
Hajdú-Bihar megye	10 548,45	311,62	0,00
Jász-Nagykun-Szolnok megye	15 461,45	219,05	41,14
Szabolcs-Szatmár-Bereg megye	1 870,45	1698,57	0,00
Észak-Alföld	27 880,35	2 229,24	41,14
Bács-Kiskun megye	6 392,12	538,44	68,12
Békés megye	16 472,84	301,18	0,00
Csongrád megye	9 608,08	309,34	265,20
Dél-Alföld	32 473,04	1 148,96	333,32
Magyarország	71 347,18	4 513,84	402,50

Forrás: NAIK AKI Agrárstatistikai Osztály

*A halastavak adatait is tartalmazza.

4. táblázat: **Megöntözött terület aránya és az 1 hektárra kiöntözött vízmennyiség*, 2019**

Területi egység	Vízjogilag engedélyezett öntözhető terület, ha	Megöntözött terület, ha	Megöntözött terület aránya, %	Kiöntözött vízmennyiség, 1000 m ³	1 hektárra kiöntözött vízmennyiség, m ³
Budapest	2 612,07	368,36	14,10	472,55	1 282,85
Pest megye	3 094,06	2 402,74	77,66	21 481,47	8 940,41
Közép-Magyarország	5 706,13	2 771,10	48,56	21 954,02	7 922,49
Fejér megye	1 903,80	294,45	15,47	2 656,95	9 023,43
Komárom-Esztergom megye	1 213,40	432,90	35,68	974,38	2 250,82
Veszprém megye	962,40	146,01	15,17	220,23	1 508,32
Közép-Dunántúl	4 079,60	873,36	21,41	3 851,56	4 410,05
Győr-Moson-Sopron megye	8 145,59	1 195,26	14,67	585,52	489,87
Vas megye	974,55	164,46	16,88	294,47	1 790,53
Zala megye	338,65	177,14	52,31	339,06	1 914,08
Nyugat-Dunántúl	9 458,79	1 536,86	16,25	1 219,05	793,21
Baranya megye	2 724,93	2 479,80	91,00	2 557,86	1 031,48
Somogy megye	3 950,39	558,53	14,14	407,51	729,61
Tolna megye	2 824,06	1 864,36	66,02	1 106,10	593,29
Dél-Dunántúl	9 499,38	4 902,69	51,61	4 071,47	830,46
Borsod-Abaúj-Zemplén megye	2 763,09	1 253,66	45,37	595,80	475,25
Heves megye	898,42	789,03	87,82	427,12	541,32
Nógrád megye	106,47	30,77	28,90	33,43	1 086,45
Észak-Magyarország	3 767,98	2 073,46	55,03	1 056,35	509,46
Hajdú-Bihar megye	17 738,34	10 860,07	61,22	26 295,12	2 421,27
Jász-Nagykun-Szolnok megye	29 177,37	15 721,64	53,88	21 694,61	1 379,92
Szabolcs-Szatmár-Bereg megye	6 171,41	3 569,02	57,83	3 588,75	1 005,53
Észak-Alföld	53 087,12	30 150,73	56,79	51 578,48	1 710,69
Bács-Kiskun megye	12 400,73	6 998,67	56,44	18 732,19	2 676,54
Békés megye	29 111,67	16 774,02	57,62	19 009,87	1 133,29
Csongrád megye	15 695,15	10 182,63	64,88	9 243,05	907,73
Dél-Alföld	57 207,55	33 955,32	59,35	46 985,11	1 383,73
Magyarország	142 806,55	76 263,52	53,40	130 716,04	1 714,00

Forrás: NAIK AKI Agrárstatisztikai Osztály

*A halastavak adatait is tartalmazza.

5. táblázat: **A megöntözött alapterület és a kiöntözött vízmennyiség az öntözővíz kiadagolásának módja szerint, 2019***

Kiadagolás módja	Megöntözött alapterület, ha	Kiöntözött vízmennyiség, 1000 m ³
Esőztető, lineár	32 903,52	32 779,32
Esőztető, csévélődobos	9 392,62	7 855,35
Esőztető, körforgós	5 997,10	5 076,63
Mikroöntözés, csepegtető	2 158,65	1 047,73
Felületi, árasztó	2 041,06	16 743,77
Egyéb	284,23	232,30
Összesen	52 777,17	63 735,10

Forrás: NAIK AKI Agrárstatisztikai Osztály

* A halastavak és a kérdőíven kiemelten nem szereplő növények nélkül.

6. táblázat: **Szántóföldi növények öntözése régióként, 2019***

Területi egység	Termelésbe vont terület, ha	Megöntözött alapterület, ha	Kiöntözött vízmennyiség, 1000 m ³
Budapest	844,37	266,15	251,41
Pest megye	3 014,57	384,15	435,73
Közép-Magyarország	3 858,94	650,30	687,14
Fejér megye	12 045,17	9,00	6,25
Komárom-Esztergom megye	569,10	426,00	968,05
Veszprém megye	8 007,62	43,06	37,03
Közép-Dunántúl	20 621,89	478,06	1 011,33
Győr-Moson-Sopron megye	14 468,43	575,44	379,61
Vas megye	2 115,38	0,00	0,00
Zala megye	959,93	59,28	49,70
Nyugat-Dunántúl	17 543,74	634,72	429,31
Baranya megye	11 243,91	2 381,15	2 428,41
Somogy megye	1 600,82	283,40	121,00
Tolna megye	12 244,92	1 820,98	1 075,36
Dél-Dunántúl	25 089,65	4 485,53	3 624,77
Borsod-Abaúj-Zemplén megye	8 288,77	861,23	453,30
Heves megye	765,06	404,11	398,03
Nógrád megye	90,88	0,00	0,00
Észak-Magyarország	9 144,71	1 265,34	851,33
Hajdú-Bihar megye	37 300,03	8 490,02	11 791,10
Jász-Nagykun-Szolnok megye	48 625,51	15 633,09	21 550,42
Szabolcs-Szatmár-Bereg megye	8 842,93	2 709,30	1 826,80
Észak-Alföld	94 768,47	26 832,41	35 168,32
Bács-Kiskun megye	15 719,22	5 790,42	6 864,94
Békés megye	44 928,78	16 171,95	16 128,72
Csongrád megye	31 994,89	9 656,52	8 329,78
Dél-Alföld	92 642,89	31 618,89	31 323,44
Magyarország	263 670,29	65 965,25	73 095,64

Forrás: NAIK AKI Agrárstatisztikai Osztály; * Szántóföldi vetőmagnövényekkel együtt..

7. táblázat: Gyümölcsösök öntözése régióként, 2019

Területi egység	Termelésbe vont terület, ha	Megöntözött alapterület, ha	Kiöntözött vízmennyiség, 1000 m ³
Budapest	74,81	40,36	18,14
Pest megye	492,42	306,84	204,81
Közép-Magyarország	567,23	347,20	222,95
Fejér megye	35,37	33,81	61,83
Komárom-Esztergom megye	...	...	...
Veszprém megye	...	...	...
Közép-Dunántúl	130,91	124,85	83,23
Győr-Moson-Sopron megye	...	...	...
Vas megye	...	...	...
Zala megye	91,21	41,15	34,86
Nyugat-Dunántúl	208,07	113,79	41,67
Baranya megye	...	...	...
Somogy megye	375,19	168,32	87,74
Tolna megye	...	...	...
Dél-Dunántúl	584,59	221,20	119,43
Borsod-Abaúj-Zemplén megye	606,52	392,43	142,50
Heves megye	425,11	381,92	27,09
Nógrád megye	96,62	25,77	18,43
Észak-Magyarország	1 128,25	800,12	188,02
Hajdú-Bihar megye	224,67	113,64	126,94
Jász-Nagykun-Szolnok megye	22,29	13,02	17,96
Szabolcs-Szatmár-Bereg megye	1 696,07	675,97	353,36
Észak-Alföld	1 943,03	802,63	498,26
Bács-Kiskun megye	411,86	193,05	126,42
Békés megye	28,35	13,00	5,00
Csongrád megye	105,36	69,51	52,47
Dél-Alföld	545,57	275,56	183,89
Magyarország	5 107,65	2 685,35	1 337,45

Forrás: NAIK AKI Agrárstatisztikai Osztály

8. táblázat: Öntözés, mezőgazdasági vízfelhasználás művelési áganként, 2019

Megnevezés	Megöntözött terület, ha	Kiöntözött vízmennyiség, 1000 m ³
Szántóföldi növények összesen	49 441,08	58 676,85
ebből: burgonya	934,48	1 764,28
cukorrépa	851,59	365,90
dohány	140,64	120,76
kukorica	7 483,01	5 178,41
napraforgó	2 512,29	1 167,71
rizs	2 041,06	16 743,77
szója	1 662,06	964,16
takarmánynövények	4 812,62	7 311,18
egyéb szántóföldi növények	8 853,24	6 137,09
zöldségfélék összesen	20 150,09	18 923,59
ebből: csemegekukorica	12 433,18	11 944,68
fejeskáposzta	184,77	187,16
paprika	336,32	407,61
paradicsom	566,03	424,53
uborka	4,83	15,40
zöldbab	407,54	472,36
zöldborsó	4 376,26	3 102,94
egyéb szántóföldi zöldségek	1 841,16	2 368,91
Szántóföldi növények vetőmagjai összesen	16 524,18	14 418,77
ebből: csemegekukorica	136,55	115,85
hibrid kukorica	14 934,57	13 493,72
napraforgómag	370,77	134,22
repcemag	223,93	86,60
szójabab	108,10	32,43
egyéb zöldségfélék vetőmagjai	613,87	489,79
egyéb növények vetőmagjai	136,39	66,16
Gyümölcsösök összesen	2 685,34	1 337,46
ebből: alma	1 116,17	667,74
cseresznye	219,86	81,29
kajszibarack	378,06	169,37
körte	123,06	59,63
málna	25,30	14,87
meggy	346,52	145,72
őszibarack	88,25	46,45
ribizli	12,00	0,10
szeder	1,77	0,05
szilva	197,61	79,17
egyéb gyümölcs	176,74	73,07
Szőlő	6,06	2,41
Gyep	271,84	352,91
Halastó	6 205,16	54 794,99
Egyéb (erdő, fásítás, dísznövény, stb.)	1 129,86	1 132,66
Összesen	76 263,52	130 716,04

Forrás: NAIK AKI Agrárstatistikai Osztály

